

Intervju z zveznim ljudskim poslancem tovarišem Tomo Brejcem

Pretekli mesec smo se obrnili na našega zveznega poslanca tovariša Tomo Brejca z nekaj vprašanji političnega in gospodarskega karakterja z željo, da nam pojasni stanje oziroma kratko raztolmači bodoči razvoj naše socialistične družbene ureditve.

Tovarišu Tomo Brejcu se v imenu uredniškega odbora našega lista za intervju najiskreneje zahvaljujem ter mu v imenu vsega našega kolektiva želim, da bi bilo njegovo zdravljenje uspešno in bi tako lahko tudi v bodoče zastopal interese svojih volivcev v zvezni ljudski skupščini.

1. vprašanje: S kakšnim uspehom delajo ljudski poslanci po novi teritorialni razdelitvi?

Odgovor: Po mojem mnenju prav dobro, toda to ni zasluga novih teritorialnih razdelitev, temveč je stvar v tem, da je s postopnim razvojem naše socialistične demokracije izredno porasla tudi vloga in pomen naših skupščin kot najvišjih zakonodajnih organov oblasti, skladno s tem razvojem pa tudi vloga in pomen poslancev, ki imajo sedaj večjo avtoriteto pa tudi večjo možnost lastne iniciative.

2. vprašanje: Kako zastopate modernizacijo prometa v nekdanjem kamniškem okraju, kjer je železniški promet kakor tudi cestni promet v zelo pomanjkljivem stanju?

Odgovor: V pomanjkljivem stanju se ne nahaja samo železniški promet na progi Ljubljana—Kamnik, temveč je težko stanje na vseh železniških progah v Jugoslaviji. Modernizacijo železnic pri nas bo mogoče izvršiti le postopno in v skladu z razvojem naših železarn, obrati barvnih kovin, tovarnami orodnih strojev itd. Ne izključujemo delnega uvoza za modernizacijo naših železnic, toda glavne proizvode za to morajo dati naše tovarne, sicer nas bo veljalo ogromna devizna sredstva, ki jih nujno potrebujemo tam, kjer uvoza ni mogoče nadomestiti z domačimi izdelki.

Kar se tiče kamniške proge, je znana stvar, da sem se vedno zavzemal za njeno izpopolnitev in vsem, kar je s tem v zvezi. Na mojo intervencijo — pri tem naj podčrtam, da mi je šla JDŽ, direkcija v Ljubljani, izredno na roke — je bila zgrajena nova postaja v Trzinu — odnosno postajno poslopje. Letos sem se zavzemal za uvedbo motornega vlaka in mi je bil tudi obljubljen, toda te obljube direkcija ni izpolnila.

Isto velja predvsem za glavno cesto Ljubljana—

Kamnik. Ljudski poslanci v tej dolini smo v tem pogledu našli popolno razumevanje tudi na okraju Ljubljana-okolica. Modernizacija te ceste ni več daleč.

Poudarjam pa — in na to moramo vsi misliti — da modernizirani železniški in cestni promet v naši dolini ne bo racionalno izkoriščen, če ne bomo še razvili industrije, poljedelstva in predvsem če ne bomo ustvarili še boljših pogojev za turizem, ki lahko prinese naši dolini velike dohodke pod pogojem, da zgradimo nekaj sodobnih modernih hotelov, potrebna je nadalje modernizacija stranskih dostopnih cest k planinam in še mnogo drugega, kar je treba urediti, da bodo naše planine postale še bolj privlačne ne samo za naše, temveč tudi inozemske turiste.

3. vprašanje: Ali obstoji možnost za ustanovitev nove občine odnosno komune Jarše, katera bi teritorialno obsegala sedanji občini Mengeš in Radomlje ter kraja Količevo in Jarše?

Odgovor: V to možnost močno dvomim, vse kar bi rekel v zvezi s tem vprašanjem, bi bilo prezgodaj.

4. vprašanje: Kako se razvija ustanavljanje stanovanjskih skupnosti? Kakšne pozitivne in kakšne negativne posledice ima ustanovitev teh skupnosti v našem okolišu? Vemo, da je karakter stanovanjskih skupnosti v mestu drugačen kot na podeželju — tako administrativno kakor tudi organizacijsko.

Odgovor: Ustanavljanje skupnosti je novost socialistične dežele, je velikega gospodarskega in vzgojnega pomena predvsem za bodočnost. Eventualne pomanjkljivosti v sistemu niso odločilnega pomena. Praksa bo vse uredila in izpopolnila. Zaenkrat je ustanavljanje stanovanjskih skupnosti povsod šele v začetni fazi, in tako je — vsaj kolikor je meni znano — tudi v naši dolini.

5. vprašanje: V katerih panogah in koliko se predvideva porast industrijske dejavnosti v okraju Ljubljana-okolica, predvsem v našem ožjem okolišu?

Odgovor: Na to vprašanje ni mogoče točno odgovoriti, ker bi bil vsak odgovor preuranjen.

6. vprašanje: V družbenem planu za leto 1955 je predvideno zvišanje mezd in plač za 10—15 %. Ali se bodo analogno k temu dvignile tudi cene industrijskim in neindustrijskim proizvodom, ali je to nadaljnji korak k zvišanju življenjskega standarda?

Odgovor: V zveznem predlogu družbenega plana za leto 1955 — v obrazložitvi — je povečanje plač predvideno predvsem zato, da bi se doseglo izravnanje s povečanimi najemninami za stanovanja in višjimi cenami nekaterih poljedelskih proizvodov (živil). Cene na splošno se ne smejo dvigniti. To je naloga časa, to je naloga nas vseh, sicer je vsak napor za višji življenjski standard brez pomena. Na tem mestu bi rad omenil skrajno kratkovidnost in škodljivo ravnanje nekaterih naših podjetij, ki mislijo, z malenkostnim povečanjem cen proizvodov ali uslug povečati življenjsko raven ali pa koristiti podjetju, v resnici pa samim sebi škodujejo. Gospodarstvo je tako elementarna in jeklena celota, da vsako povišanje cen na drugi strani izziva povečanje cen drugih proizvodov, s tem pa tudi takoj poslabšanje življenjske ravni naše skupnosti. Edini izhod je neizprosna ostra borba za povečanje proizvodnje, kvalitete, za znižanje cen in sleherni trenutek se moramo te resnice najgloblje zavedati.

7. vprašanje: Ali so v planu za leto 1955 predvidena tudi sredstva za remont naših tekstilnih podjetij?

Odgovor: V predlogu zveznega plana tega nisem opazil. Toda v podjetjih, kjer je stanje strojnega parka kritično do take meje, da naravnost ograža proizvodnjo in kvaliteto proizvodov, se bodo sredstva za remont tekstilnih podjetij morala najti.

8. vprašanje: Kako se odraža v praksi ukinitvev regresov? V našem podjetju pozitivno, vendar kako gledate na to stvar Vi, tov. poslanec?

Odgovor: Uporaba regresov na široki fronti je škodljiva stvar — to je pokazala praksa — v izjemnih primerih pa so nadvse koristni. Je pač tako: v vsakem pravilu so izjeme.

9. vprašanje: Tov. ljudski poslanec, ali ste seznanjeni z razširitvijo asortimentov in povečanjem proizvodnosti našega podjetja Induplati?

Odgovor: Bil sem lani na razstavi vašega podjetja in lahko rečem, da sem bil napredka, ki ste ga dosegli, zelo vesel. Kako je letos, ne vem — upam pa, da se bom lahko na licu mesta prepričal o napredku, ki ste ga že dosegli v tem letu.

10. vprašanje: Zakaj se tako malo oglasite med svojimi volivci? Naš kolektiv je eden največjih v okraju in Vas prosi, da pridete enkrat med nas.

Odgovor: To vprašanje se mi zdi — oprostite, da se tako izrazim (morda je po sredi neinformiranost) — nekoliko krivično. Kot republiški poslanec sem bil znan po svojih ozkih zvezah s svojimi volivci. Ko sem živel v Beogradu, sem celo dopust v Sloveniji izrabil tako, da sem sklical zborovanja in oddržal stik z ljudmi delovnih kolektivov. Letos je stvar drugačna. Republiški poslanec ima 12.000 volivcev, zvezni pa 60.000. Nemogoče je, da bi vse kraje in kolektive obiskoval tako pogosto kot poprej. Poleg tega sem letos mnogo časa preživel v Beogradu, kajti sedanja aktivnost naše Zvezne skupščine je nekaj popolnoma drugega kot poprej, ko pa sem se vrnil v Slovenijo, sem moral zopet zbirati in proučevati material za osnutke novih zakonov. Poleg tega se mi je letos zdravje zelo poslabšalo, tako da sem se moral zateči k zdravljenju, in prav te dni se zaradi bolezni srca odpravljam v zdravilišče Slatina-Radenci, kjer mi je zdravljenje do sedaj še vedno pomagalo.

No — ne glede na to — vam povem, da bom iz vsega srca rad prišel med vas — saj se med delovnimi kolektivi tudi najbolje počutim. Želim samo, da bi se mi vrnilo zdravje, da bi mogel izvrševati v celoti dolžnosti poslanca naše socialistične domovine.

Vtisi s študijskega potovanja po Angliji

(Bergant Srečo)

Konec

V Belfast, glavno mesto severne Irske, sva prispela ob 7. uri zjutraj. Na ladjo naju je prišel iskat Mackiev šofer ter naju peljal v hotel, kjer sva stanovala, nato pa v Mackieve strojne tovarne. Za vodnika nama je bil dodeljen mlad rdečelas zelo prijazen Irec, ki naju je vodil po tovarni in nama razkazoval posamezne oddelke in radovoljno odgovarjal na najina vprašanja. Tovarna je zelo velika, saj zaposluje preko 4000 delavcev, in to v eni izmeni. Za ogled tovarne bi lahko porabila več dni, vendar nisva utegnili, kajti najin cilj je bila predilnica in ne strojne tovarne. V teh tovarnah sva videla marsikaj novega in zanimivega, v sklopu nje pa deluje tudi predilnica jute in sisala. Tovarno sva si ogledovala ves dan, zvečer pa naju je najin vodnik popeljal nazaj v hotel, kajti njegova naloga je bila, da skrbi za naju in ureja najino delo. Ker je bila drugi dan sobota, in to angleška, naju je povabil, da si pod njegovim vodstvom ogledava mesto in njegove zanimivosti. Mesto je zelo živahno, saj šteje okoli pol milijona prebivalcev. Ceste so vse lepo tlakovane, po njih pa vozijo omnibusi in trolejbusi na

vse strani, kajti mesto je razvlečeno po obeh straneh Belfastskega zaliva. Hodili smo po mestu, si ogledovali izložbe, nazadnje pa smo si ogledali še muzej, ki sicer ne predstavlja ne vem kaj, vendar je v njem zelo lepo prikazan razvoj lanene industrije na Irskem. Tako nama je minila prva sobota na Irskem. V nedeljo popoldne pa je prišel po naju Mr. Elliot, direktor Mackievih tovarn, ter naju popeljal malo okoli z namenom, da nama razkaže Irsko deželo. Pokrajina liči bolj na naš kras, ker je popolnoma gola, le tu pa tam raste kako grmičevje, drevje pa je zelo redko. Zelo lepo so urejeni pašniki, po katerih se pasejo velike črede ovac in goveda. Tudi polja so lepo urejena, čeprav ni velikih ravnin, ampak je teren zelo valovit. Čudovita je vožnja po njihovih gladko tlakovanih cestah, ki pa niso nič izumetničene, temveč tečejo tako, kot to zahteva teren. Dežela je sicer enolična, vendar ima tudi svoje lepote, ki si jih je vredno ogledati. Tudi nedelja nama je minila v prijetnem razvedrilu.

V ponedeljek se je pričelo najino delo v predilnici, ki pa je oddaljena od središča mesta kakih 10 km: za-

radi te velike daljave sva se morala preseliti k neki družini zraven tovarne. To je bilo za naju zopet novo doživetje, kajti nisva si mogla predstavljati, h kakšnim ljudem bova prišla in kako naju bodo sprejeli. Toda ves strah je bil nepotreben, bila je vdova s tremi hčerkami in vsi so bili z nama zelo prijazni. Delo v tovarni se je pričelo in dnevi so nama hitro minevali v delu in učenju angleškega jezika, ker brez tega ne bi prišla nikamor. Ker so Irci zelo prijazni ljudje in na njih ne najdeš niti malo oholosti, v čemer se ravno razlikujejo od Angležev, sva se pri njih kmalu udomačila ter si pridobila tudi prijateljev, ki so nama šli v vsakem pogledu na roko. V pogovoru z njimi sva izvedela marsikaj o njihovih navadah, delu in življenju.

V tovarnah delajo samo pet dni v tednu, tako da imajo soboto prosto. To soboto izkoristijo za razne izlete v okolico mesta in tam uživajo. Tudi midva sva delala ob sobotah izlete, ali pa sva odšla na ogled po mestu. Belfast je veliko пристaniško in industrijsko mesto. V velikem, dobro mehaniziranem pristanišču lahko pristajajo tudi večje ladje. Takoj na nasprotni strani pristanišča je velika ladjedelnica, v kateri je bila zgrajena tudi največja prekoceanska ladja »Titanik«. Nedaleč proč od ladjedelnice je velika tovarna reaktivnih avionov z velikim letališčem za navadne avione in za hidroavione. Zelo lep je pogled na mesto z vrha bližnjega hriba, ki ga imenujejo Napoleonov nos. Od tu se ti odpre pogled na vse mesto in vidiš dimnik pri dimniku velikih strojnih tovarn, katere izdelujejo stroje za predenje in tkanje vseh stebel-skih in listnatih vlaknin. Ogromna poslopja lanenih predilnic in tkalnic zavzemajo velike komplekse mesta, saj je ravno v tem mestu lanena industrija najbolj razvita. Tu je tudi največja lanena predilnica na svetu; škoda, da si je nisva mogla ogledati, ker so vrata teh predilnic krepko zaprta za vse tujce.

Mesto je bilo med vojno zelo prizadeto, toda danes se že ne pozna veliko, ker zelo mnogo grade, tako tovarn kakor tudi stanovanj. V okolici mesta grade veliki stanovanjski trusti nova mesta, tako da pozidajo velike površine s stanovanjskimi bloki, enostanovanjskimi hišicami, trgovinami in z vsem, kar spada zraven. Lepo uredi ceste, kanalizacijo in parke. Male hišice potem prodajajo delavcem, ti pa jih odplačujejo na obroke. Hišice so zelo lepe in luksuzno urejene, saj ima vsaka najmanj pet prostorov. Na ta način rešujejo stanovanjsko krizo, ki je bila precej pečeča takoj

po vojni, pa tudi danes še ni rešena. Delo pri teh gradnjah je mehanizirano in zelo hitro napreduje.

V mestu samem prevladuje bolj delavski razred, kajti lastniki tovarn in razni podjetniki stanujejo v svojih vilah izven mesta. Kakšne posebne revščine nisem opazil, to pa najbrž zato, ker je zelo malo brezposelnih, pa še ti dobivajo podporo od države, tako da marsikateri sploh nočejo delati, ker tako dobro žive. Delavske plače so še kar primerne in se vrte okoli sedem funtov na teden za moške in štiri do pet funtov za ženske. Tu imajo ženske nižje plače od moških, pa čeprav so na istem delovnem mestu, žene niso enakopravne tako kot pri nas. Plače se precej ujemajo z njihovimi cenami, tako da je življenje kar človeku primerno. Pri delu ne garajo, temveč delajo lepo zmerno toliko, kolikor jim je potrebno za življenje. Ljudje so precej razvajeni, za naše pojme navajeni vseh mogočih komoditet. Če vzamemo samo za primer irsko gospodinjjo, saj ji ni treba napraviti niti koraka od hiše, tako imenovane leteče trgovine ji pripeljejo vse na dom. Hrano imajo precej drugačno od naše in se je težko privaditi nanjo. Irci so zelo sladkosnedni ljudje, zato imajo poleg vsakega obroka hrane še vrsto slaščic. Zelo malo pa uživajo alkohola, to pa zato, ker je zelo drag. V glavnem pijejo pivo, ki se pa od našegamočno razlikuje tako po jakosti kakor po okusu. Tudi vrsta brezalkoholnih pijač, podobna naši koki, je pri njih zelo priljubljena.

Zabavišče imajo precej, saj imajo okoli trideset velikih kinodvoran, ki so lepo opremljene in zares udobno urejene. Vsa dvorana je v preprogah, stoli lepo tapcirani, tako da se zaljubljenim parom, ki se ob slabem vremenu zatečejo v kino, ni treba bati, da bi si užulili po dolgem sedenju najzlahtnejše dele telesa. Predstave so neprekinjene in lahko sediš in gledaš film z raznimi vmesnimi programi celo popoldne, zato so kinodvorane posebno pozimi zares pribežališče mladim ljudem. Tudi plesišča so dobro obiskana, vendar pride plesat samo mladina. Te vrste zabave so zelo solidne, vendar poljubovanje ni zabranjeno. V času najinega bivanja na Irskem sva tudi midva obiskala te njihove zabave v glavnem iz radovednosti.

Tako sem vam opisal najino pot in najino bivanje na Irskem, nisem se spuščal v potankosti, ker bi potem postala stvar preobširna. Po končani praksi sva se z malenkostnimi spremembami vračala po isti poti. Kljub vsemu, kar sem lepega videl in doživel, sem bil srečen, ko sem bil zopet doma; kajti še vedno drži: povsod lepo, toda doma najlepše.

Industrijska šola IPI — Jarše

Zelo važna pridobitev podjetja je ustanovitev industrijske šole za začetnike tekstilne stroke.

Pomembnost se kaže v naslednjem: vse naprednejše industrijske države stremijo za zboljšanjem kvalitete dela, kar ustvarjajo le kvalificirani delavci. Čim bolj se katera koli panoga dejavnosti razširja, tem bolj je potrebna vzgoja kadrov. Kolikor države same niso ustanovile strokovnih šol in še tako splošnega značaja, so si večja podjetja prilagodila svoje tečaje in šole v strogo industrijski značaj, ki dviga

podjetja in kvaliteto proizvodov. Konkurenca to zahteva. Edino kvaliteta proizvodnje jamči vedno dobiček in obstoj podjetja.

Poglejmo nekoliko nazaj pred prvo svetovno vojno leta 1914, ko smo bili Slovenci pod avstrijsko nadoblastjo. Takrat smo imeli le nekaj srednjih šol in zelo okrnjen del univerze, vse v duhu avstrijstva in predavanja v nemškem jeziku. Uradni jezik nemški. Višji uradniki samo iz »boljših slojev«. Možnost študiranja je bila dana samo tem sinovom. Kmetškemu

ali delavskemu sinu pa je bila takrat odprta le pot do vaškega učitelja ali kaplana. Do župnika je slednji prišel, ko je starejši predstojnik umrl, ali pa če je hotel iti pastirovat v hribe. Med Slovenci je bilo takrat veliko zanimanje za zdravniški poklic, vendar je ta terjal ogromne napore študiranja na univerzah v inozemstvu, starši pa so tako rekoč obubožali, preden je sin postal zdravnik, in to kje in v kakšni službi. Videli smo takrat Slovence le kot nižje uslužbence pri težkem in nevarnem delu. Po tovarnah je bila ista slika. Povsod inozemski strokovnjaki.

Nekoliko se je stanje zboljšalo po propadu Avstrije, in sicer: razširitev univerze, povečanje števila srednjih šol in ustanavljanje strokovnih šol. Industrija, bodisi katera koli, je morala imeti strokovnjaka tujca, ker v njem se je takoj videlo, »da nekaj zna«, kar je pa za nas pomenilo še staro »hlapčevanje«. Glede študiranja v inozemstvu je bila zadeva tudi težka. Dovoljenja so morala biti od banovine in ministrstva v Beogradu, pa še ta so bila odobrena po daljšem čakanju. Zanimivo je tudi to, da večina dežel, ki so pripadala bivši avstro-ogrski monarhiji, niso dovoljevala študija judovskim študentom na svojih univerzah, temveč je bilo število in stroka določena. Tudi tu se je vodila politika, omalovaževanje in zatiranje Slovencev.

Po osvoboditvi pa smo že ogromno pridobili na šolstvu, izobrazbi vseh slojev, posebno pa delavskega. Jasno se vidi osamosvojitve podjetij in dela se, da bomo čim manj odvisni od inozemstva. Gradnja težke industrije je bila za našo industrijo najvažnejši cilj.

Ker se je tekstilna industrija začela razvijati po prvi svetovni vojni in je je bilo v Sloveniji malo, je stanje isto pri nas in po vsej državi skoraj zadostno za zadovoljitev lastnih potreb.

Glede šolstva, posebno pa strokovnega, se je izvršil velik preokret. Nekdanje splošne obrtne šole ali strokovne se danes delijo po posameznih strokah. Istotako je na univerzi. Obrtnonadaljevalne šole, ki so bile tudi splošnega značaja, se presnavljajo z izrazitim značajem v industrijske šole, ki jih vodijo in opravljajo sama vsa večja podjetja.

Kakšna je razlika med obrtnonadaljevalno in industrijsko šolo, mora biti povsem umljivo. V vsaki industrijski šoli se poučuje samo ona snov, ki je potrebna posamezniku za njegovo splošno izobrazbo, v glavnem pa, da dobi potrebno znanje v svoji stroki. Čimbolj je posameznik izvežban praktično, vendar je tu še velika vrzel — teorija do izpopolnitve. Praksa ni vse in tudi teorija ni vse. Eno izpolnjuje drugo.

To je glavni namen vzgoje kadrov, da spočetka praktičnega dela pridobiva v tem smislu tudi teoretično znanje. Teoretična podlaga olajšuje delo pri stroju. Kakor vajenec, ki se uči pri mojstru, kjer se uči začetnih gibov pri delu, si mora tudi umsko sam ali s teorijo pomagati, kako bo laže napravil ta ali oni gib, zakaj ga mora sploh tako delati in slednjič, ali se je priučil dotični gib pravilno izvajati ali ne. Iz vajenca postane pomočnik. Tudi pomočniška doba zahteva praktično izpopolnitev in ne sme zaostajati v razmišljanju, kako bo svoje delo bolje opravljal. Pomočnik, ki hoče postati mojster, stoji pred izpitom, kjer mu pride vse njegovo teoretično znanje v veliko korist. Če pa mojster hoče postati obratovodja ali inženir, tedaj je treba, da se umsko kar najbolj izpopolni.

Isti smisel, čeprav ne v tolikšni zahtevi, je cilj industrijske šole tekstilne stroke.

Poglejmo, kako izgleda naša industrijska šola, tkalski oddelek: Učenik je skupno 40, večina novink iz tkalnice in pripravljalnice. Njih šolska izobrazba je osnovna šola. Nekaj izjem je z nepopolno osnovno šolo (6 mesecev do 3 razredov), nekaj jih ima po nekaj razredov gimnazije ali 7 razredov osnovne šole. Podučujejo se naslednji predmeti: Nauk o surovinah, predelstvo, tkalstvo, vezave, dekompozicija, strokovno računstvo, splošni gospodarski pojmi, gasilstvo in predavanje o protiletaski zaščiti.

Vse to je najnujnejše za splošno znanje vsake tkalke.

Uspeh, ki se pričakuje, bo srednji, na kar veliko vpliva izobrazba. Čeprav vlada med poukom vzorna disciplina in zanimanje, so nekatere učenke preobremenjene z delom pri svojih gospodarjih, tako da jim manjka časa za učenje. Ker naš okoliš ni izrecno industrijski, kot na primer Jesenice, se naš delavec ne more posvetiti povsem industriji in svojemu napredku, temveč mora opravljati še postranska dela, ki obremenjujejo vsekakor industrijsko proizvodnjo.

Učenke so dobile v posojilo vsaka 4—5 strokovnih knjig za izobrazbo kadrov, vsaka po 2 zvezka, barvaste svinčnike in navaden svinčnik ter domače vzorčke blaga, torej vse na račun podjetja. Teoretičnega pouka za vsako učenko je bilo 144 ur, torej prav toliko izgubljenih ur v produkciji.

Po zaključku tečaja bodo učenke opravljale ustni izpit. Rezultate objavimo v prihodnji številki lista.

Toliko v vednost celotnemu kolektivu na vprašanje, zakaj šola obstoja, ali koristi ali ne.

Korbar

Kulturni teden v Radomljah

Občina Radomlje je praznovala v času od 15. do 22. avgusta svoj občinski praznik. Praznovanje je bilo izpolnjeno z različnimi nastopi, in to igrami, vokalnimi in glasbenimi koncerti ter s telovadnim nastopom društva Partizan Jarše, Duplica, Mengeš, Domžale in Radomlje. Kljub temu, da je bil teden izpolnjen s kar najbolj privlačnimi točkami, prireditelji niso dosegli zaželenega poseta posameznih prireditev in nastopov, ker je občina v pogledu prebivalstva prešibka,

da bi bilo na vseh prireditvah zadosti hvaležne publike. Morda zveni to nekoliko surovo, vendar nam letošnja praksa dokazuje, da velja v bodoče spored nekoliko zgostiti in število prireditev zmanjšati, saj končno ni prijetno nastopati pred prav maloštevilnim občinstvom.

Kakor sem že omenil, je bil soudeležen na dveh nastopih tudi Partizan iz Jarš, in sicer so nastopali pevci pod vodstvom tovariša Vremšaka v četrtek,

dne 19. avgusta s prav primernim programom, v nedeljo se pa je udeležilo zaključne prireditve naše društvo s soudeležbo pionirjev in pionirk na telovadnem nastopu z odbojgarskim moštvom na turnirju odbojke. Telovadni nastop je bil od 400-glave množice toplotno pozdravljen in gre vse priznanje načelstvu Partizana Radomlje za tako uspelo prireditev. Resnično je motilo gledalce, da so bili nastopajoči oblečeni zelo neenako, vendar je tu treba poudariti v prvi vrsti uspeh v pestrosti nastopnih točk, kakor tudi dejstvo, da mnoga večja in starejša društva še podobnega ne zmorejo. Vse priznanje gre zato vodnikom posameznih vrst tako pri ženskah kakor tudi pri moških. Od nastopajočih je žel največ priznanja za svoje izvajanje najmlajši telovadec na nastopu pionir Rudi Pirš iz Radomelj.

Telovadni nastop se je zaključil z odbojgarskim turnirjem, na katerem so nastopila moštva iz Mengša, Duplice, Jarš in domače moštvo Radomlje. Po moči

so bila moštva zelo izenačena, tako da je bila borba za zmago res dramatična v vseh setih. Kot prva sta se srečali na igrišču moštvi iz Mengša in Jarš. Zmagalo je moštvo iz Jarš z rezultatom 2:1, v drugem srečanju pa je premagalo moštvo iz Duplice moštvo iz Radomelj enako z rezultatom 2:1. Finalista turnirja sta postala tako moštvo iz Duplice in moštvo iz Jarš. Borba za naslov prvaka tega turnirja je bila odigrana kar najbolj požrtvovalno in borbeno, nakar se je končno posrečilo Jaršanom premagati nasprotnika iz Duplice in tako osvojiti ime zmagovalca turnirja.

K zmagi domačega moštva čestitamo! Omembe vredno je dejstvo, da je domače moštvo odbojke imelo v letošnji pomladi krizo, a je to z vztrajno voljo prebolelo in po stalnih porazih na tem turnirju izvojevalo svojo 4. zaporedno zmago. Vkljub temu, da je moštvo igralo s pomožnimi igralci, se je v celoti izkazalo kot zelo požrtvovalno in homogeno.

Slovo
od sodelavca
Strleta Alojza

Pretekli mesec smo prejeli v tovarno žalostno vest, da se je pri izvrševanju svojih državljskih dolžnosti smrtno ponesrečil tovariš Alojz Strle.

Tovariš Alojz Strle se je rodil 2. julija 1935 v vasi Drnovo pri Leskovcu. Svojo otroško dobo in svoja šolska leta je preživel v svojem rojstnem kraju na ravnem Krškem polju. Leta 1949 pa se je vključil v naš kolektiv. Učil in izučil se je ključavničarske obrti. Njegovi predstojniki in njegovi sodelavci so bili z njegovim uspehom zadovoljni, bil je marljiv in zupanja vreden mladinec. Takšen je bil tovariš Lojze vse do svojega najmlajšega dne življenja, ko je v okolici Foče v vrstah naše hrabre JLA tragično preminul. Dne 16. avgusta 1954 je nehal živeti in 21. avgusta smo ga pospremili na njegovi zadnji poti ter ga v njegovi rojstni vasi položili k večnemu počitku.

Tov. Alojza Strleta bo kolektiv ohranil v trajnem spominu.

OBJAVE

Sindikata

Sindikalna podružnica Induplati organizira za nedeljo dne 19. septembra 1954 brezplačen prevoz članov kolektiva na manifestativno prireditev

»STAJERSKA V BORBI«

ki bo na Ostrožnem pri Celju. Odhod izpred tovarne Induplati v nedeljo dne 19. septembra 1954 ob 5. uri zjutraj. Povratek v Jarše istega dne predvidoma okoli 25. ure.

Planinska sekcija

Planinska sekcija TVD Partizana Jarše sporoča vsem obiskovalcem našega doma na Mali planini, da bo pogoščen v domu vsakdo, ki se bo izkazal s sindikalno legitimacijo ali za to izstavljenim potrdilom, ter po njih vpeljani gosti. Brez tega potrdila oskrbnik nima pravice pogostiti ali prenočiti turiste v našem domu.

Menza Induplati

Tovariš Peternel prosi vse člane našega kolektiva, da poberejo prazne steklenice od piva ali kokte oziroma oranžade ter le-te vrnejo, ko pridejo na malico. Naj velja zatorej teden od 20. do 26. septembra kot teden za zbiranje starih steklenic, ki stojijo po vseh mogočih kotih v našem podjetju.

Kinosporod

- 15.—16. IX. »Eva podeduje raj«, avstr. film (repriza)
- 18.—19. IX. »Samotna zvezda«, ameriški film
- 22.—25. IX. »Na otoku s teboj«, am. bar. film (repriza)
- 25.—26. IX. »Figaro«, francoski film
- 29.—30. IX. »Dobri vojak Bum«, švedski film
- 2.—4. X. »Klovni«, ameriški film
- 6.—8. X. »Popolna žena«, angleški film
- 9.—11. X. »Zaradi moje ljubezni«, švedski film
- 13.—15. X. »Žan Valžan«, francoski film

Redne predstave so vsako sredo ob 20., četrtek ob 19., soboto ob 20., nedeljo ob 16. in 18. uri.

Obiskovalce kina Induplati opozarjamo, da se lahko abonirajo za vse predstave, za kar imajo 5 din popusta pri vsaki vstopnici. Natančnejše informacije dobite pri blagajni kina.

POZOR!

Dne 24. septembra posebna izdaja Konoplana — Slike s IV. STIPI — »Najboljši plavalec med nami« — »Najhitrejši Jaršan« — Vse to najdete v besede in sliki v posebni izdaji Konoplana, ki izide 24. septembra.

KRST NA NOVO PEČENEGA RIBIČA

Tovariš Rudl si je dolgo prizadeval, da je postal resnični ribič. Ze jeseni preteklega leta me je večkrat vprašal, kako bi se dokopal do dovoljenja za lovljenje rib, da bi tako zadostil svoji ribiški strasti. Stvar ni bila tako zelo enostavna, ker pač Rudl finančno ni preveč na močnih nogah in je že pri prvem pojasnilu izgubil svojo ribiško zavest. V letošnji pomladi pa, ko se je narava jela prebujati in se odevati v svojo cvetočo obleko, je prišel ponovno na pravi tir. Radostno me je spremljal na mojih nedeljskih potih za Račo ter pozorno sledil vsaki moji kretnji ter metanju in drži vabe. Vse je kazalo, da Rudl ne bo odstopil od svoje srčne želje in kot strela z jasnega neba se mu je ta lepega dne izpolnila.

Dobil sem ribolovnico, me je v eni sapi nagovoril. Sedaj sem pa res srečen.

V nedeljo 22. avgusta 1954 zjutraj jo je kar iz »šihla« primahal k meni. Palice nimam pa tudi drugega ne, mi je dejal, pa vem, da mi boš šel danes na roko. Posodil sem mu svoj rezervni pribor in krenila sva. Dan je bil kot nalašč za lov belic, vendar uspeha ni bilo. Po treh urah brezuspešnega namakanja sva stopila v bližnjo gostilno na okrepčilo. Palice sva pustila kar pred gostilno na dvorišču. Jaz sem vabo iztaknil. Rudl pa je pustil vabo na do tal viseči vrvi. Izpila sva že nekaj kozarčkov žlahtne tekočine ter se hotela vrniti za vodo, ko sem opazil, da se Rudlova palica, prislonjena na zid, vedno bolj premika. Takoj sem opozoril soribiča, da naj pogleda, kaj se godi z njegovim priborom. In glej ga šmenta, riba »perjanica« (kura) je na suhem prijela vabo in jo že vlekla s palico vred po dvorišču.

Rudl je ves v zadregi skočil do svoje prve trofeje in jo hotel rešiti nesrečnega trnka. Kot novincu mu to seveda ni uspelo in tako ga je zalotila krčmarica, ki je na ves glas obsula novopečenca s precej neljubimi izrazi. No, to mi boš pa pošteno plačal, da boš prihodnjč lovil ribe v vodi, ne pa na suhem, je kričala krčmarica. Ker Rudl ni mogel trnka stakniti, ga je kratkotalno odrezal in se pri tem poslu še sam zbral in zahteval od krčmarice dvojno odškodnino za izgubljeni trnek.

Kako se je zadeva končala, ne vem, želim pa, da bi vsi ribiči obdržali to dogodivščino v spominu in jo prenesli iz roda v rod, od vode do vode.

Soribič

VESELA KRONIKA

Celje in njegovo okolico je doletela junija letos silna katastrofa. Voda je poplavlila vso okolico in dobršen del samega mesta. Posledica poplave je vplivala tudi na modo, na žensko seveda. Moški se itak ne oblačijo po modi. Pravijo, da so si pričele Celjanke po poplavi oblačiti hlače za primer poplave. Pri nas imenujemo take hlače tričetrtinske hlače. Kakor lahko vidite, so te hlače prodrle že tudi med nas, vse po pregovoru »previdnost je mati modrosti«.

Ko sem 17. avgusta hitela zjutraj na delo, sem mislila, da hočejo naši delavci štrajkati, pa so mi hitro povedali, da se zbirajo krvodajalci. Krvodajalci imajo na dan oddaje krvi dela prost plačan dan, zato se tudi nikomur mudilo ni, da bi organiziral avtobus za prevoz do Domžal. Seveda se je zaradi tega tudi število krvodajalcev občutno zmanjšalo. Hinko pa je bil mnenja, da je treba prej povedati, kam bo peljal, da bo avto nagovoril, sicer noče takoj »zalaufati«.

Naši fizikurniki so se le predramili in sedaj morajo dati krave prostor telovadečim na igrišču. Življenje na zeleni poljani se je precej razgibalo in kaže, da bo STIPI kar dobro uspel. Seveda imajo zato zasluge tudi naši hauptmani, ki se vse resneje posvečajo izvenindustrijskemu življenju. Kaže, da se življenje v Jaršah prebuja, škoda je le, da še Pepe zato ne ve.

Nedavno je praznoval svoj življenjski praznik tovariš knjigovodja in se pri tem izredno izkazal. Razen

gostov je bilo vsega dovolj, kajti tistih, ki bi se naj sami prislunili in na katere je slavljenec računal, ni bilo in je bil zato malce razočaran. Pridružujem se odkritosrčnemu govorniku ter kličem: še na mnoga leta!

Vaša

Špelca

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

Naduta kupovalka vstopi v trgovino slik:
»Ah, to je pa spet ena tistih grdih, nemogočih, modernih umetnin?«

Prodajalec: »Oprostite, milostljiva, to je zrealo!«

*

»Janezek,« vpraša učitelj v prvi prirodopisni uri v šoli, »kako imenujemo enocelična živa bitja?«

»Arestante, tovariš učitelj!«

*

Zdravnik: »Torej, če želite vedeti resnico, vaše stanje je brezupno. Prav verjetno ne boste učakali več niti konec leta.«

Po preteku treh let sta se bolnik in zdravnik zopet srečala.

»No, kaj pravite doktor? Vi pa vaša diagnoza!«

»O, moja diagnoza je bila popolnoma pravilna, samo zdravili so vas napačno.«

*

»... in potem,« pravi tožiteljica pred sodiščem, »ko sem šestič dala oglas v časopis — samostojno dekletišče vsaj malo toplote in luči — sem prejela prijavnico za članstvo pri »Pogrebem društvu...«

*

Stranka pri mesarju: »Prosim telečjo glavo brez možgan!«

Mesarica: »Počakajte, da pride moj mož!...«

IZ UREDNIŠTVA

Uredniški odbor Konoplana je imel v avgustu t.l. svojo 5. redno sejo, na kateri je odločil, da se zunanji videz Konoplana zboljša ter odslej zaporedno objavlja: 1. splošno tematiko, pom. urednik tovariš Bergant, 2. strokovne članke, pom. urednik tov. Bergant Mira, 3. šport in šah, pom. urednik tov. dr. Jerovec Franc, 4. objave, pom. urednik tov. Rainer Janez, 5. zabavni del — glavni urednik Lipovšek Otmar.

Na posebno prošnjo na »Delavski svet« Induplati je bil nabavljen za uredništvo Konoplana fotoaparati, s čimer bomo lahko ilustrirali članke in bodo slike, posnete na raznih izletih in nastopih, dostopne za mal denar vsem čitateljem Konoplana.

V današnji številki ne objavljamo nove nagradne križanke kljub temu, da je uredništvo prejelo že 5 novih križank, ker nam to tokrat ne dovoljujeta niti čas niti prostor.

Križanko »Prt« je pravilno rešilo 14 reševalcev. 5 rešitev je bilo napačnih in jih je uredništvo izločilo. Tako so kar trije napisali, da je naš predsednik Jugoslavije maršal Josip Broz Tito rojen leta 1982 namesto leta 1892. Čeprav smo upoštevali razne variante čitanja letnice, nismo priznali kitajskega načina čitanja, namreč čitanja nazaj.

Za pravilno rešitev križanke »Prt« je žreb določil:

I. nagrado 1000 din tov. Sešku Ivu,

II. nagrado 500 din tov. Gerkman Heleni,

III. nagrado 300 din tov. Borštarnju Dušanu.

Uredništvo

Izdaja v 500 izvodih kolektiv tovarne »Induplati«

Odgovorni urednik: Lipovšek Otmar

Natisnila Triglavsko tiskarna v Ljubljani